

e) Proti vyměření obnosu, který k zajištění případných pokut majetkových poskytnouti má ten, proti komu vzchází právní podezření z určitého přestupku důchodkového. Avšak i v tomto případě místo má stížnost, jsou-li okolnosti takového rázu, že by vyměření tím došlo ku zatknutí obviněného nebo byla by tím vazba jeho prodloužena.

f) Proti všechněm projednáváním o útratách řízení (§ 838 tr. z. důch.).

Odvolání, žádost o milost a rekurs nemá místo v případech vyhrazených rozhodnutí soudů důchodkových proti rozhodnutím, kterými vrchní soud důchodkový potvrdil nebo zmírnil rozhodnutí okresního soudu důchodkového, a dále proti rozhodnutím nejvyššího soudu důchodkového (§ 843 tr. z. důch.).

Protest.

I. Pojem.

Protest jest ústní nebo písemné prohlášení, kterým ohražují se práva proti škodlivým následkům; protest objevuje se zpravidla ve formě obrany proti jednáním nebo prohlášením třetích osob, na označenou, že kdosi cítí se poškozena nebo zkrácena ve svých právech. A na přístě má vzneseným odporem domnělé právo býti ohraženo a ochráněno nebo na dále zachován status quo; protestem má se předejítí jakékoli újmě práv, jmenovitě pak docílití toho, aby snad z nečinnosti (mlčení) se nesoudilo, že dotyčná osoba souhlasí s právním jednáním určité třetí osoby.

II. Protest v různých odvětvích obchodu právního.

1. V právu mezinárodním jest zhusta protest jediným prostředkem určitého státu, kterým se ohražuje proti bezprávným činům státu druhého. Každý útok a jakékoli porušení práva státem cizím odráží se předkem protestem učiněným stranou napadenou. Protest jest počátkem, pokud se týká, úvodem k další obraně. Mine-li se prohlášení protestu účinkem, přikročuje poškozený stát ku repressáliím, po případě prohlašuje válku. Protest vznáší se jmenovitě proti připojení (annexi) cizího území státního, proti bezprávné blokádě, proti lapačství, proti porušení exterritoriality, proti porušení zásad exempce, neutrality, proti nedodržení státních smluv a obchodních úmluv (viz čl. Blokádá, Exterritorialita, Neutralita, Právo lapačské).

2. I v právu ústavním vykázána jest protestu úloha nemenší. Politické strany vznášejí protest proti domnělému porušení práv zaručených ústavou nebo jinými základními zákony; protest činí se pak ve formě deklarací, manifestací, resolucí a sdělení (communiqués). Příslušníci státu k volbě oprávnění mají právo vznést protest proti nezákonným volbám do sborů zastupitelských (říšské rady, zemského sněmu, do zastupitelstva okresního a obecního), a protestem tímto odporují volbě. Protest proti volbám do říšské rady sluší podati dle jednacího řádu říšské rady (zák. ze dne 12. května 1873 č. 94 ř. z.) nejdéle do 3 dnů po slavnostním zahájení říšské rady a proti doplňovacím volbám mezi zasedáním říšské rady do 14 dnů po volbě a to u praesidia poslanecké sněmovny, jinak neběře se více zřetel k protestům takovým. O takovýchto protestech rozhoduje sněmovna na základě zprávy výboru legitimačního; obdobným způsobem vyřizují se protesty na zemských sněmích, v zastupitelstvech obecních a okresních. Protest podávají dále členové parlamentárních sborů proti nezákonným nebo řádu jednacímu přičícím se usnesením; protokoly tyto připejiti jest pravidelně k jednacímu protokolu.

3. V řízení trestním, zvláště při hlavním líčení, přísluší každé straně (žalobci i žalovanému) právo vznést protest proti návrhům druhé strany, jinak musí soud za to míti, že návrh se schvaluje. Obrazení, pokud se týká, protest vznáší se jmenovitě proti návrhu na přečtení spisů, proti návrhům na připuštění nebo zamítnutí svědků nebo jiných průvodů. Upustí-li se v těchto případech od protestu, nelze ku platnosti přivést důvody zmatečnosti v § 281 ad 2, 3, 4 vytčené (srv. ostatně čl. Stížnost zmateční v řízení trestním).

4. V řízení soudním civilním byl protest důležitým procesním úkonem stran; každé straně příslušelo totiž právo vznést proti odpůrci protest obzvláště:

a) proti tomu, aby se přihlédalo ke skutečnostem nezávažným, k neoprávněným novotám, nepřipustným, nerozhodným důkazům nesnášejícím se s řádem civilním a vůbec proti všechněm procesním úkonům protivníka přičítícím se řádu civilnímu. Vůči tomu, kdo žádal za restituci, měl odpůrce výslovně prohlásiti, zda srozuměn jest se žádostí restituční či protestuje proti ní. Opomenul-li se vznést protest při obnově, musil soudce přihlídati i k neoprávněným novotám vynášeje rozhodnutí své, a podobně má v zápětí opomenutí protestu při restitucích, že jim soudce vyhoví. Při mimořádné revisi měl se odpůrce prohlásiti, zda přistupuje k tomu či navrhuje již v ohledu formálním zamítnutí prostředku toho, pokud se týká, že protestuje proti tomu, aby se k mimořádné revisi přihlédalo.

Zcela jinakými zásadami ovládáno jest nové řízení soudní, které 1. lednem 1898 v život vešlo. Toto propůjčuje totiž soudci daleko obsáhlejší působnost co do návrhů a přednesů stran. Soudce má z úřední povinnosti předejiti každému nedorozumění. Při ústním přelíčení nelze žádati, aby dle zákona stanoveno bylo, které prohlášení má se považovati za určité, nebo aby se vydaly zákonné předpisy o formě tvrzení neb popírání a připustila se úchylnka z toho jen za obmezených výjimek. Vůbec upustiti se má ode všeho, čeho nežádá účel procesu samého, strany nemají být doháněny k bezdůvodnému popírání neb ohražování. Neboť činiti rozdíl mezi určitým a vyhýbavým prohlášením, vyvozovati důsledky, které plynou z úmyslu věc doznati nebo popříti, to nemůže působiti zvláštních a ovšem též ne větších nesnází, než-li jaké vůbec soudci uloženy jsou úkolem volného uvážení důkazů. V případech pochybných může soudce vždy sobě žádoucího světla opatřiti tím, že stranám položí příslušné otázky.

5. Obchodní zákoník propůjčuje kupci i prodávati právo, aby si při obchodech fixních zjistiti dal na útraty druhé strany veřejnou listinou — protestem — otálení její (čl. 358 obch. z.). Protest tento sdělová se ve smyslu §§ 83—86 řádu notářského.

6. Protest v právu směnečném (viz čl. Protest směnečný).

7. Protest v právu námořském (viz čl. Protest námořský, Pojištění námořské).

Protest námořský (zjištění, prova di fortuna).

I. Pojem.

Námořský protest jest osvědčení o námořských nehodách (pohromách), kteréž utrpěla loď nebo náklad po námořské cestě, a slouží za průkaz o škodě, jejíž náhrada má se zjednati. Vykonání námořského protestu jest nezbytným ku ochraně soukromých zájmů poškozeného; jeť průvodním prostředkem, který skládá se z kombinovaných důkazů a sice